

*О. М. Кравчук,
завідувач лабораторії ІКТ,
С. П. Семенчук,
методист лабораторії ІКТ
КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР*

Практичні аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі підвищення кваліфікації педагогів

Входження України до європейської спільноти передбачає докорінні зміни не лише в питаннях державної політики загалом, а й у питаннях освіти зокрема. А це в свою чергу робить першочерговим завданням розвиток системи освіти на основі інформаційно-комунікаційних технологій, які відкривають педагогам неперервний доступ до джерел знань, нових можливостей для креативності, реалізації принципово нових форм та методів навчання.

Отже, цифрова грамотність, яка передбачає застосування можливостей використання ІКТ у навчальній та професійній діяльності вчителя в умовах сучасного інформаційного суспільства, є необхідною умовою успішного навчання впродовж життя та професійного розвитку.

На сучасному етапі розвитку суспільства широкого впровадження в освітній процес набули INTERNET-ресурси. Важливість їх використання полягає в тому, що вони надають швидкий доступ до інформаційних джерел, а також сприяють обміну фаховою інформацією в синхронному та асинхронному режимі.

Поширення хмарних сервісів для роботи з даними (Adobe (Acrobat.com), Google (Google Docs & SpreadSheets, Microsoft (Office 2010 Web Apps, Docs.com, SkyDrive.com), Zoho Docs (Zoho.com)), використання соціальних мереж та он-лайн сервісів надало значного поштовху розвитку іншим формам освіти, зокрема підвищенню кваліфікації вчителів, а саме участь у професійних спільнотах, навчання за відкритими дистанційними курсами, участь у вебінарах, он-лайнкових майстер-класах, пошук та ознайомлення з навчальними матеріалами з професійних тем.

Охарактеризуємо коротко деякі INTERNET-ресурси, що застосовуються в процесі підвищення кваліфікації педагогів, та їх застосування:

– **хмарно-орієнтоване навчальне середовище** (Office 365, Adobe, GoogleDrive). Використання Web-додатків. Електронні журнали і щоденники.

Он-лайн сервіси для організації освітнього процесу, спілкування, тестування. Системи дистанційного навчання, бібліотека, медіатека. Сховища файлів, спільний доступ. Спільна робота;

– **mozaBook**. Освітнє презентаційне програмне забезпечення для самостійного створення інтерактивного мережевого навчального контенту. Захоплюючий інтерактивний зміст, додатки призначені для розвитку вмінь та навичок учнів, проведення дослідів, їх ілюстрування, що пробуджує зацікавленість учнів та допомагає в більш легкому засвоєнні навчального матеріалу;

– **LearningApps.org**. Додаток Web 2.0 для підтримки навчання та процесу викладання за допомогою інтерактивних модулів;

– **Web сервіс Padlet**. Являє собою віртуальну стіну, на яку можна прикріплювати фото, файли, посилання на сторінки інтернет, замітки;

– **ThingLink**. Сервіс для створення інтерактивного контенту, який перетворює звичайні картинки в інтерактивні об'єкти;

– **Wizer.me**. Простий і швидкий інструмент для створення інтерактивних робочих аркушів із завданнями і вправами, в тому числі і на основі відео;

– **StudyStack**. Використовуючи банк даних, можна отримати до десятка дидактичних ігор;

– Інтерактивні симуляції **PhET**;

– **Ourboox, StoryJumper**. Створення електронних книг;

– **Vizia**. Використання відеосюжетів у режимі «одного вікна»;

– **Plickers, Kahoot, GoPollock, Quizlet**. Створення онлайн вікторин, тестів і опитувань;

– **QR-code**. Це штрих-код у квадраті. Вчитель може закодувати власні підказки, а потім роздрукувати отриманий QR-код разом із завданням. Кожен, кому знадобиться консультація по темі, отримає її в будь-якому зручному місці, просто зчитавши код;

– **Skype**. За допомогою цієї програми можна спілкуватися з мільйонами людей повсюду світові абсолютно безкоштовно;

Використання педагогом можливостей інформаційно-комунікаційних технологій забезпечує умови для:

- самостійного створення освітніх матеріалів та їх опублікування в мережі;

- доступу до відкритих, безкоштовних та вільно поширюваних навчальних веб-ресурсів в мережі Інтернет;

- звернення до веб-ресурсів під час аудиторних занять та в позанавчальний час;

- поглиблення знань та вдосконалення навичок використання можливостей ІКТ;

- спільної діяльності в педагогічній спільноті;
- спілкування вчителя з учнями.

Зазначене вище дає змогу вчителю організувати освітній процес за такими напрямами:

- планування та організація навчально-виховної діяльності;
- спільне написання статей, творів, рецензій тощо;
- співпраця з учнями у класі та в позакласній роботі;
- середовище для обговорення проектів та інших методичних матеріалів;
- розміщення та ознайомлення педагогічної спільноти з авторськими методиками, технологіями;

- рефлексія навчальної діяльності.

Таким чином, реалізація можливостей розвитку педагога в освітньому середовищі з використанням ІКТ здійснюється через перетворення і оволодіння певним рівнем педагогічної взаємодії (комунікації) в ньому з позиції задоволення вже наявних професійно-освітніх та особистісних потреб. Це надає змогу педагогу оволодівати та вдосконалювати навички роботи з веб-технологіями, професійну майстерність.

Отже, інформатизація освіти і науки характеризується глобальністю процесів. ІК-технології визнані у всьому світі ключовими технологіями ХХІ століття, які на найближчі десятиліття будуть запорукою економічного зростання держави та основним двигуном науково-технічного прогресу.

Список використаних джерел та літератури

1. Білик Н. І. Модульно-персоналогічний підхід до навчального процесу в системі післядипломної педагогічної освіти // Імідж сучасного педагога. – 2004. – № 6. – С. 20–27.

2. Биков В. Ю. Мобільний простір і мобільно орієнтоване середовище інтернет-користувача: особливості модельного подання та освітнього застосування / В. Ю. Биков // Інформаційні технології в освіті. – 2013. – № 17. – С. 9-37.

3. Бугайчук К. Л. Мобільне навчання: сутність і моделі впровадження в навчальний процес вищих навчальних закладів МВС України [Електронний ресурс] / К.Л. Бугайчук // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2012. – №1 (27). –Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/619>

4. Вдовичин Т.Я. Застосування технологій відкритої освіти для інформатизації навчального процесу / Т.Я. Вдовичин, А.В. Яцишин // Інформаційні технології в освіті: зб. наук. пр. – Вип. 16. – Херсон: ХДУ, 2013. – С. 134–140.

5. Диба Т.Г. Феномен неперервної професійної освіти у досягненні професійного "АКМЕ" [Електронний ресурс] / Тетяна Григорівна Диба // Освітологія: пол.-укр. щорічник укр.-пол. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Вища пед. шк. Спільки пол. вчителів. – Варшава; Київ: Едельвейс, 2015, № 4. – С. 32-37. – Режим доступу: <http://osvitologia.kubg.edu.ua/images/2015/4/7.pdf>
6. Длугунович Н. А. Softskills як необхідна складова підготовки ІТ-фахівців / Н.А. Длугунович // Вісник Хмельницького національного університету. – 2014. – № 6 (219). – С. 239–242.
7. Коваль К. О. Розвиток «softskills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування / Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2015. № 2. С. 162–167.
8. Кузьмінська О.Г. Створення та використання системи інформаційної підтримки діяльності викладачів в умовах електронного інформаційно-освітнього середовища університету / О. Кузьмінська, Н. Качанюк // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах: наук.-метод. журн. – 2014.– № 5. – С. 27–35.
9. Морзе Н.В., Варченко-Троценко Л. Організація МООС на основі вікі-технології / Н. Морзе, Л. Варченко-Троценко // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах: Науково-методичний журнал. – 2014. – 6. – С. 38–47.
10. Морзе Н.В. Використання Вікі-технології для організації електронного навчального середовища навчального закладу / Н.В. Морзе, Л.О. Варченко-Троценко, А. Б. Кочарян // Комп'ютер у школі та сім'ї : наук.-метод. журн.– 2014.– № 8. – С. 14–20 ,
11. Пуцов В.І. Післядипломна педагогічна освіта як система // Освіта на Луганщині. – № 1. – 2004. – С. 8–10.
12. Сисоєва С.О. Технологізація освітньої діяльності в умовах неперервної професійної освіти. // Неперервна професійна освіта / За ред. І.А. Зязюна. – К.: АПН України, Інститут педагогіки і психології професійної освіти, 2000. – 273 с.
13. Сушенцева Л. Л. Формування професійної мобільності майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах: теорія і практика: монографія / Лілія Леонідівна Сушенцева; за ред. Н. Г. Ничкало; Інститут професійно-технічної освіти НАПН України. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2011. – 439 с.
14. Тютюнник А. В. Використання хмарних технологій та softskills в освітній діяльності студентів та викладачів / Збірник наукових праць «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету» // №1 – 2015. – С. 134–143.